

POSTANOWIENIE

Dnia 17 października 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jacek Polański
Sędziowie:	SSA Paweł Anczykowski SSO Marek Stempniak (del.spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Iwona Goślińska

po rozpoznaniu w sprawie

P. K., G. Ś. i K. T.,

oskarżonych o przestępstwo z art. 585 § 1 k.s.h. i inne

zażalenia obrońcy oskarżonego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 3 września 2013r. sygn. akt III K 169/13

w przedmiocie stwierdzenia swej niewłaściwości i przekazania sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Chrzanowie

na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k.

postanawia

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Okręgowemu w Krakowie do merytorycznego rozpoznania.

UZASADNIENIE

W dniu 31 grudnia 2010 roku do Sądu Okręgowego w Krakowie wpłynął akt oskarżenia wobec P. K., G. Ś. i K. T.. P. K. oraz G. Ś. zostali nim oskarżeni m.in. o to, że:

1. w dniu 15 lipca 2003 roku w T., w województwie (...), działając wspólnie i w porozumieniu, przy czym G. Ś. jako prezes Zarządu Rafinerii (...) S.A. z siedzibą w T., a P. K. jako członek Zarządu Rafinerii (...) S.A., zawarli aneks numer (...) do umowy z niemiecką firmą (...) z siedzibą w S.Nr (...), na zaprojektowanie, dostawę i nadzór montażu instalacji do produkcji biodiesla i gliceryny farmaceutycznej, na podstawie którego Rafineria (...) S.A. przyjęła gwarancje bankową od firmy (...) w kwocie 1.693.200 Euro, stanowiącą poręczenie wypełnienia świadczenia przez (...) do momentu ostatecznego odbioru inwestycji, jednak nie dłużej niż do dnia 31 marca 2005 roku, pomimo, iż odbiór ostateczny nastąpił dopiero w dniu 18 października 2005 roku, wskutek tego Rafineria (...) S.A. pozbawiła się możliwości zaspokojenia swych roszczeń wobec firmy (...), przez co działali na szkodę Rafinerii (...) S.A. tj. o

przestępstwo z art. 585 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 roku - kodeks spółek handlowych - zarzucane im w pkt. III aktu oskarżenia,

oraz o to że:

2. w dniu 22 lipca 2004 roku w T., w województwie (...), działając wspólnie i w porozumieniu, przy czym G. S. jako prezes Zarządu Rafinerii (...) S.A. z siedzibą w T., a P. K. jako członek Zarządu Rafinerii (...) S.A., odstąpili bez podania przyczyn od umowy off - take, zawartej w dniu 9 lipca 2003 roku z niemiecką firmą (...) z siedzibą w S.. do umowy głównej z dnia 16 czerwca 2003 roku - Nr (...), na zaprojektowanie, dostawę i nadzór montażu instalacji do produkcji biodiesla i gliceryny farmaceutycznej, na mocy której firma (...) zobowiązała się do dostawy surowców w postaci surowego oleju rzepakowego, zużytych olejów roślinnych oraz kwasów tłuszczowych przez okres minimum 3 lat od chwili rozpoczęcia produkcji przy pomocy instalacji biodiesla dostarczonej przez (...) oraz zobowiązała się do odbioru produktów tej instalacji, to jest paliwa biodiesel i gliceryny farmaceutycznej, przez co Rafineria (...) S.A. pozbawiła się pewnego rynku zbytu i zysku, przez co działali na szkodę Rafinerii (...) S.A., tj. o przestępstwo z art. 585 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 roku - kodeks spółek handlowych - zarzucane im w pkt. V aktu oskarżenia.

K. T. został natomiast oskarżony m.in. o to, że w dniu 15 lipca 2003 roku w T., w województwie (...), będąc odpowiedzialny w Rafinerii (...) S.A. za przygotowanie „Biznesplanu dla budowy i eksploatacji inwestycji do estryfikacji olejów roślinnych Rafinerii (...)” o planowanej wartości 81.917.000 złotych netto, przygotowanie umowy z niemiecką firmą (...) z siedzibą w S., aneksów do tej umowy, budżetowanie, opracowanie harmonogramów i sprawozdań dla Zarządu Rafinerii (...) S.A., nakłonił G. Ś.- zajmującego stanowisko Prezesa Zarządu Rafinerii (...) S.A. z siedzibą w T. i P. K.- zajmującego stanowisko członka Zarządu Rafinerii (...) S.A., do zawarcia aneksu numer (...) do umowy z niemiecką firmą (...) z siedzibą w S. Nr (...), na zaprojektowanie, dostawę i nadzór montażu instalacji do produkcji biodiesla i gliceryny farmaceutycznej, na podstawie którego Rafineria (...) S.A. przyjęła gwarancje bankową od firmy (...) w kwocie 1.693.200 Euro, stanowiącą poręczenie wypełnienia świadczenia przez (...) do momentu ostatecznego odbioru inwestycji, jednak nie dłużej niż do dnia 31 marca 2005 roku, pomimo, iż odbiór ostateczny nastąpił dopiero w dniu 18 października 2005 roku, wskutek tego Rafineria (...) S.A. pozbawiła się możliwości zaspokojenia swych roszczeń wobec firmy (...), przez co nakłonił ich do działania na szkodę Rafinerii (...) S.A. tj. o przestępstwo z art. 585 § 2 ustawy z dnia 15 września 2000 roku - kodeks spółek handlowych, zarzucane mu w pkt. VIII aktu oskarżenia.

Na rozprawie w dniu 12 lutego 2013 roku prokurator złożył wniosek o wyłączenie sprawy w zakresie wyżej wymienionych zarzutów do odrębnego postępowania w związku z uchynieniem z dniem 13 lipca 2011 roku przepisu art. 585 § 1 k.s.h. – w celu późniejszego umorzenia na posiedzeniu. Sąd okręgowy w Krakowie, przychyliając się do wniosku prokuratora, postanowił o wyłączeniu sprawy w zakresie pkt III, V i VIII aktu oskarżenia do odrębnego.

Postanowieniem z tego samego dnia (sygn. akt III K 60/13) Sąd Okręgowy w Krakowie umorzył w całości postępowanie w zakresie wyżej wymienionych zarzutów, powołując się na brak w zarzucanych oskarżonym czynach znamion czynów zabronionych, a to ze względu na uchynienie przepisu art. 585 k.s.h., powodujące depenalizację przestępstwa działania na szkodę spółki.

Po rozpoznaniu zażalenia na powyższe postanowienie, Sąd Apelacyjny w Krakowie postanowieniem z dnia 21 maja 2013 roku, sygn. akt II AKz 78/13, uchylił je i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Krakowie celem kontynuowania postępowania.

W uzasadnieniu swojego orzeczenia Sąd Apelacyjny wskazał, iż sąd pierwszej instancji w żaden sposób nie rozważył, czy zarzucone oskarżonym czyny mogą wyczerpywać znamiona innych jeszcze typów czynów zabronionych przez ustawę karną. Przedmiotem procesu karnego jest zaś kwestia odpowiedzialności karnej oskarżonego za zarzucany mu czyn, postrzegany jako zdarzenie faktyczne – opis czynu i kwalifikacja prawna zaproponowane przez prokuratora nie wiążą zaś sądu i mogą w toku postępowania ulec zmianie, pod warunkiem zachowania granic oskarżenia. Wskazał ponadto Sąd Odwoławczy, iż po analizie stanu faktycznego sprawy wynikającego z treści aktu oskarżenia uzasadniony jest wniosek, iż czyny zarzucane oskarżonym w pkt. III, V i VII aktu oskarżenia mogą wyczerpywać znamiona przestępstwa z art. 296 § 1 kk. Relacja logiczna między uchynionym art. 585 ksh, a art. 296 § 1 kk wskazuje bowiem

na ich krzyżowanie się na różnych płaszczyznach – możliwa jest więc jednoczynowa realizacja znamion przestępstwa działania na szkodę spółki oraz przestępstwa nadużycia zaufania.

Następnie postanowieniem z dnia 3 września 2013 roku Sąd Okręgowy w Krakowie w sprawie III K 163/13 stwierdził swą niewłaściwość rzeczową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Chrzanowie. Argumentował przy tym Sąd, iż podziela pogląd podniesiony przez Sąd Apelacyjny we wspomnianym wyżej postanowieniu, zgodnie z którymi czyny zarzucane oskarżonym P. K. i G. Ś. mogą wyczerpywać znamiona przestępstwa z art. 296 § 1 kk. Podobnie uznał Sąd Okręgowy, że odnośnie oskarżonego K. T., któremu postawiono zarzut popełnienia przestępstwa stypizowanego w art. 585 § 2 ksh – czyli nakłaniania do działania na szkodę spółki, rozważyć należy, czy jego zachowanie nie wypełnia znamion czynu stypizowanego w art. 18 § 2 kk w zw. z art. 296 § 1 kk, tj. podżegania do przestępstwa z art. 296 § 1 kk.

Jednocześnie Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, iż wstępna kontrola aktu oskarżenia nie daje podstaw do przyjęcia kwalifikacji zarzucanych czynów jako przestępstw z art. 296 § 3 kk (z treści stawianych oskarżonym zarzutów nie wynika, jakiej wysokości miałyby być szkoda, którą wyrządzili oni swoim działaniem spółce Rafineria (...) S.A., a więc nie można na tym etapie postępowania przyjmować, że była to szkoda w wielkich rozmiarach), istnieją zaś uzasadnione przesłanki do twierdzenia, iż możliwe jest zakwalifikowanie ich jako przestępstwa z art. 296 § 1 kk, do których właściwy rzeczowo i miejscowo powołany jest Sąd Rejonowy w Chrzanowie.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożyła obrońca oskarżonego G. Ś., zarzucając w nim obrazę przepisów postępowania, a to art. 35 § 1kpk i art. 437 § 2 kpk. Podniosła skarżąca, że Sąd Okręgowy nie był uprawniony do badania swej właściwości rzeczowej w sytuacji, gdy ta właściwość została już przesądzona postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia z dnia 21 maja 2013 roku w sprawie o sygn. akt II AKz 78/13, którym uchylając zaskarżone postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 12 lutego 2013 roku (sygn. akt III K 60/13) w przedmiocie umorzenia postępowania, przekazał sprawę właśnie temu Sądowi Okręgowemu, celem kontynuowania postępowania. Na poparcie tej argumentacji podano w zażaleniu szereg tez z orzeczeń Sądu Najwyższego i Sądów Apelacyjnych. Dodała także skarżąca, że już w toku przedmiotowego postępowania doszło do wydania postanowienia o umorzeniu postępowania i wówczas Sąd Okręgowy w Krakowie uznawał się właściwym do rozpoznania sprawy.

Podnosząc powyższe argumenty autorka zażalenia wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Krakowie do kontynuowania postępowania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie zasługiwało na uwzględnienie.

Analiza zaskarżonego postanowienia pozwala na przyjęcie, że Sąd I instancji w żaden sposób nie rozważył, czy na obecnym etapie postępowania był uprawniony do badania swej właściwości rzeczowej w sytuacji, gdy ta faktycznie została określona przez Sąd Odwoławczy w zapadłym postanowieniu z dnia 12 maja 2013 roku w sprawie II AKz 78/13. Sąd Apelacyjny w dalszym ciągu stoi na stanowisku, iż jedynie zaistnienie nowych okoliczności faktycznych, z których wynika właściwość Sądów, daje podstawę do przekazania sprawy innemu Sądowi, niż ten, któremu ją przekazał Sąd Odwoławczy uchylając orzeczenie do ponownego rozpoznania sprawy, czy też, tak jak w tej sprawie, do kontynuowania postępowania. Tak już postanawiał wcześniej Sąd Apelacyjny w Krakowie, choćby w dniu 2 września 2009 roku w sprawie II AKo 97/09 (KZS 2009/12/66). Takie też jest w tej materii ugruntowane orzecznictwo, nie wyłączając choćby motywów uchwały Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2004 roku I KZP 9/04 (OSNKW 2004/6/5). Chodzi tu zatem o okoliczności zaistniałe po przekazaniu sprawy, które tworzą dopuszczalność podjęcia decyzji w kwestii właściwości przez Sąd, któremu przekazano sprawę, co wynika z powszechnie przyjętej w doktrynie oraz orzecznictwie klauzuli *rebus sic stantibus*.

Tymczasem, nie ulega kwestii, iż w sprawie niniejszej od chwili przekazania jej Sądowi Okręgowemu w Krakowie mocą orzeczenia kasatoryjnego Sądu Odwoławczego, nie zaistniały żadne nowe okoliczności faktyczne, które rzutowałyby na właściwość rzeczową Sądu I instancji. Nie są takimi rozważania Sądu I instancji dotyczące przyjęcia ewentualnej

kwalifikacji prawnej opisanych wyżej zachowań oskarżonych w kierunku art. 296 § 1 kk. Jednocześnie wypada zaznaczyć, że Sąd Odwoławczy wyraźnie stwierdził, że sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w Krakowie, czym przesądził kwestię właściwości rzeczowej i miejscowej. Nie sposób tu zatem podejrzewać, że uchylając postanowienie Sądu I Instancji o umorzeniu postępowania, Sąd Odwoławczy jakoby nie rozważał kwestii właściwości rzeczowej.

Na marginesie jedynie zauważyć wypada, że skoro odpadł już powód wyłączenia ze sprawy tych samych oskarżonych (o sygn. III K 370/10) postępowania w zakresie opisanych wyżej zarzutów, Sąd Okręgowy powinien rozważyć możliwość połączenia spraw do łącznego rozpoznania wszystkich zarzutów aktu oskarżenia w stosunku do tych samych osób, co zresztą postuluje także w swych pismach obrońca oskarżonego G. Ś.. Nie przesądzając w żadnym razie takiej decyzji, Sąd Apelacyjny poddaje takie rozwiązanie pod rozważę w kontekście ekonomii i organizacji procesu.

Mając powyższe na uwadze orzeczono, jak w części dyspozytywnej postanowienia.